

WOJCIECH SZCZEPAN STASZEWSKI

Katedra Prawa Międzynarodowego i Prawa Unii Europejskiej

Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II

e-mail: wojciech.staszewski@kul.lublin.pl

<https://orcid.org/0000-0002-4139-3475>

ANNA MAGDALENA KOSIŃSKA

Katedra Prawa Międzynarodowego i Prawa Unii Europejskiej

Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II

e-mail: anna.kosinska@kul.lublin.pl

<https://orcid.org/0000-0002-0915-874X>

OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA NAUKOWA
„AKTUALNE WYZWANIA PRAWA KOSMICZNEGO
A BEZPIECZEŃSTWO MIĘDZYNARODOWE”

Warszawa, 15 listopada 2019 roku

W dniu 15 listopada 2019 r. odbyła się w Warszawie na Uniwersytecie Warszawskim ogólnopolska konferencja naukowa pt. „Aktualne wyzwania prawa kosmicznego a bezpieczeństwo międzynarodowe”, podczas której odbyła się uroczystość przekazania prezydencji w Polskim Centrum Prawa Kosmicznego im. Manfreda Lachsa Katolickiemu Uniwersytetowi Lubelskiemu Jana Pawła II oraz przystąpienie do Centrum nowych członków: Uniwersytetu Szczecińskiego i Szkoły Głównej Służby Pożarniczej.

Konferencja została zorganizowana wspólnie przez Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, Wydział Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II oraz Szkołę Główną Służby Pożarniczej, w ramach Polskiego Centrum Prawa Kosmicznego im. Manfreda Lachsa. Warto nadmienić, że list intencyjny w sprawie powołania Centrum został podpisany w Warszawie w dniu 29 maja 2017 r. przez dziesięć ośrodków naukowych (Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Uniwersytet Rzeszowski, Uniwersytet Gdański, Uniwersytet Wrocławski, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Uniwersytet Śląski, Katolicki Uniwersytet Lubelski

Jana Pawła II oraz Polska Akademia Nauk) i przy udziale Prezesa Polskiej Agencji Kosmicznej oraz pięciu ministrów (Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Rozwoju i Finansów, Spraw Zagranicznych, Obrony Narodowej oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji)¹. Pomysłodawcą utworzenia Centrum jest dr hab. Katarzyna Myszone-Kostrzewa, prof. UW, kierownik Zakładu Międzynarodowego Prawa Lotniczego i Kosmicznego Wydziału Prawa i Administracji UW. W dniu 28 maja 2018 r. zostało podpisane przez dziesięć ośrodków akademickich (do wskazanych powyżej dołączył Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie) oraz Polską Akademię Nauk Porozumienie o utworzeniu płaszczyzny współpracy pod nazwą „Polskie Centrum Prawa Kosmicznego im. Manfreda Lachsa”. Głównym celem Centrum jest stworzenie forum spotkań i wymiany myśli w zakresie prawa kosmicznego oraz organizowanie badań naukowych i przedsięwzięć popularyzujących tę dziedzinę. Z założenia ma przyczyniać się ono do rozwoju prawa kosmicznego. Na patrona tej inicjatywy wybrano prof. M. Lachsa, który przez wiele lat pełnił funkcję przewodniczącego Podkomitetu Prawnego Komitetu ONZ do spraw Pokojowego Wykorzystania Przestrzeni Kosmicznej. Był on także sędzią Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości i światowej sławy prawnikiem, który wniósł istotny wkład w rozwój prawa kosmicznego. Jednostką wiodącą w Centrum jest Uniwersytet Warszawski, który też pełnił pierwszą prezydencję.

Powitania uczestników konferencji dokonała dr hab. Katarzyna Myszone-Kostrzewa, prof. UW, Wicedyrektor Instytutu Prawa Międzynarodowego Wydziału Prawa i Administracji UW, Kierownik Zakładu Międzynarodowego Prawa Lotniczego i Kosmicznego, a oficjalnego otwarcia dr hab. Dobrochna Bach-Golecka, Prodziekan Wydziału Prawa i Administracji UW.

Następnie odbyła się uroczystość związana z przystąpieniem nowych członków do Polskiego Centrum Prawa Kosmicznego. W imieniu Uniwersytetu Szczecińskiego list intencyjny podpisała dr hab. Ewelina Cała-Wacinkiewicz, prof. US, Dyrektor Instytutu Nauk Prawnych Wydziału Prawa i Administracji US, a w imieniu Szkoły Głównej Służby Pożarniczej nadbryg. dr hab. inż. Paweł Kępski, prof. SGSP, Rektor-Komendant SGSP. Potem dr hab. K. Myszone-Kostrzewa, prof. UW dokonała oficjalnego przekazania prezydencji w Centrum na rok akademicki 2019/2020 Katolickiemu Uniwersytetowi Lubelskiemu Jana Pawła II, który reprezentował dr hab. Wojciech Sz. Staszewski, Kierownik Katedry Prawa Międzynarodowego i Prawa Unii Europejskiej Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL. Uroczystość uświetnił wykład inauguracyjny amb. Andrzeja Misztala,

¹ *Polskie Centrum Prawa Kosmicznego*, „Przegląd Uniwersytecki” 4-5 (2017), s. 31. Zob. też D. KUŹNIAR-KWIATEK, *Powstaje Centrum Prawa Kosmicznego*, „Gazeta Uniwersytecka pracowników i studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego” 4 (2017), s. 10-11.

Przewodniczącego Podkomitetu Prawnego Komitetu ONZ do spraw Pokojowego Wykorzystania Przestrzeni Kosmicznej nt. działalności ONZ i Podkomitetu oraz aktualnych prac prowadzonych w jego ramach. Później radca prawny Marta Koli-babska z Wydziału Polityki Kosmicznej Departamentu Innowacyjności Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii przedstawiła założenia ustawy o działalności kosmicznej oraz Krajowym Rejestrze Obiektów Kosmicznych, a także aktualny stan prac legislacyjnych. Tę część spotkania zakończyło wystąpienie Radka Grabarka, założyciela *We Need More Space*, pt. „Popularyzacja eksploracji kosmosu – od opisywania rzeczywistości do jej kreowania”.

W dalszej części posiedzenia, która została podzielona na trzy sesje, zostały zaprezentowane referaty poświęcone aktualnym wyzwaniom prawa kosmicznego. W sesji pierwszej, której przewodniczyła dr hab. E. Cała-Wacinkiewicz, prof. US wystąpienia wygłosili: dr hab. Anna Magdalena Kosińska (KUL), pt. „Złożenie wniosku o ochronę międzynarodową w kosmosie. Studium przypadku” oraz mgr Karolina Słotwińska (US), nt. „Prawo karne w przestrzeni kosmicznej – czy prawo kosmiczne przygotowane jest na ściganie przestępstw popełnionych w przestrzeni kosmicznej”.

Sesja druga, moderowana przez dr hab. W. Sz. Staszewskiego, składała się z następujących wystąpień: dr Anna Szachon-Pszenny (KUL), „Zarządzanie granicami Unii Europejskiej z wykorzystaniem systemów satelitarnych – rola FRONTEx i EUROSUR”; mgr Agata Szwed (US), „Wykorzystanie programu Copernicus w działaniach agencji FRONTEx”; dr Zuzanna Kulińska-Kępa (UW), „Planowane zmiany ustawodawstwa unijnego w świetle wyników projektu Prawne i polityczne aspekty eksploatacji europejskich systemów nawigacji satelitarnej Galileo i EGNOS”; mgr Ksawery Grapich (UW), „Warunki dotyczące praw własności intelektualnej w umowach ESA”.

W ramach sesji trzeciej, której przewodniczyła dr Zuzanna Kulińska-Kępa, referaty wygłosili: dr Barbara Skardzińska, „Analiza wybranych aspektów problematyki zabezpieczeń międzynarodowych na sprzęcie kosmicznym w prawie międzynarodowym”; mgr Michał Lutek (UW), „Status prawny podmiotów prywatnych w międzynarodowym prawie kosmicznym”; mgr Maciej Piotrowski (UW), „Status prawny turysty kosmicznego”; mgr Kamil Boczek (UW), „Regulacja prawna w relacjach publicznych jako inspiracja dla rozwiązań między podmiotami prywatnymi w przestrzeni kosmicznej” oraz mgr Kamil Muzyka (INP PAN), „Problematyka prawna wytworów wykorzystujących warunki oraz surowce kosmiczne”.

Po każdej sesji obrad odbywała się dyskusja. Podsumowania konferencji i jej oficjalnego zamknięcia dokonała dr hab. K. Myszona-Kostrzewa, prof. UW, która poinformowała, że przedstawione na konferencji referaty ukażą się w przygotowywanej publikacji.